



Ammehjelpen
Postboks 19
2832 Biri

Biri, 11.08.2016

Til alle landets kommuner
Kopi til Helse- og omsorgskomiteen

Barselomsorgen i kommunen - hjemmebesøk av jordmor.

I Helsedirektorates *Nasjonale faglige retningslinje for barselomsorgen – Nytt liv og trygg barseltid for familien* fra 2014, står det følgende:

For kvinner og nyfødte hvor det vurderes som like trygt med oppfølging i hjemmet / lokalt som i føde-/barselavdeling, anbefales ett hjemmebesøk av jordmor innen første–andre døgn etter hjemreisen. For kvinner med gode erfaringer fra tidligere fødsel, amming og barseltid tilbys det ett hjemmebesøk av jordmor i løpet av de tre første døgnene etter hjemreisen.

For kvinner med vanskelig ammestart, komplisert fødselsforløp, ambulans fødsel / hjemmefødsel eller familier i en risikosituasjon bør det tilbys ytterligere hjemmebesøk i løpet av den første uken etter fødselen.

Dette er vurdert som en såkalt *sterk anbefaling*, noe som betyr at den er tilrådet både ut fra klinisk erfaring og brukernes ønsker. Det understrekes at det her er snakk om hjemmebesøk av jordmor kort tid etter utskrivning fra sykehus, og ikke fra helsesøster som foretar hjemmebesøk på dag 7-10 etter fødselen.

Retningslinjen vurderer ikke hvordan oppfølgingen i hjemmet organiseres, og hvilken instans som skal utføre dette lokalt. Derimot pålegges det alle kommuner og regionale helseforetak å inngå forpliktende samarbeidsavtaler som klargjør nettopp dette, jmf helse- og omsorgstjenesteloven. Dersom kommunen får ansvaret for oppfølgingen av barselkvinner og nyfødte, forutsettes det at den kommunale helse- og omsorgstjenesten har tilgjengelig kompetanse og tilstrekkelige ressurser til å ivareta oppfølgingen. Dersom man velger å ikke følge de statlige retningslinjene, skal dette begrunnes og dokumenteres.

En nasjonal retningslinje er ikke rettslig bindende, men den er faglig normerende for tjenesteutøverne. Den bør dermed vektlegges i organisering og tilrettelegging av tjenestetilbudet.

Ammehjelpen er kjent med at retningslinjen dessverre ikke etterfølges i mange kommuner. Vi har merket en betydelig økning i antall henvendelser fra mødre som trenger amnehjelp, ikke minst fra de som nylig har født. Tidsrommet mellom utskrivning fra sykehuset og første reelle kontakt med helsestasjonen er en kritisk og sårbar fase for mor og barn. Det er også i løpet av denne tiden at ammingen skal etableres, og at mange av ammeproblemene melder seg.

Ammehjelpen er en liten organisasjon med ca 150 mødre som på frivillig basis hjelper medsøstre i ammesituasjonen. I 2015 hadde vi registrert mer enn 20.000 henvendelser. Hittil

i år har vi hatt en økning på 30 %, og det gjør oss bekymret. Vår kapasitet er sprengt. Barselkvinnene fortjener et bedre tilbud fra det offentlige, i tråd med retningslinjen.

Som et ledd i kartlegging av tilbudet til landets barselfamilier, og etterlevelse av retningslinjen for barselomsorg, ønsker Ammehjelpen at kommunen svarer på følgende spørsmål:

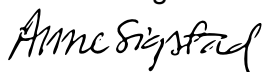
- 1) Tilbys barselkvinnene bosatt i deres kommune hjemmebesøk av jordmor i henhold til den nevnte retningslinjen?
 - Hvis ja: Hvem foretar hjemmebesøkene? På hvilken dag etter utskrivning skjer dette? Hvem får tilbud om hjemmebesøk? Hvordan praktiseres ordningen?
 - Hvis nei: Hvorfor ikke? Har kommunen et annet likeverdig tilbud, i så fall hvilket? Er implementering av retningslinjen for barselomsorg noe man arbeider med og hvilket tidsaspekt har kommunen?
- 2) Finnes det en samarbeidsavtale mellom kommunen og det aktuelle regionale helseforetak, som tydeliggjør hvem som har ansvar for oppfølging av barselkvinnene lokalt? Fremgår det her hvem som skal foreta hjemmebesøk? Hvis nei: Hvorfor ikke?
- 3) Hvor kan kvinner, og da spesielt barselkvinner, med det menes kvinner som har født for mindre enn 6 uker siden, henvende seg for ammehjelp i deres kommune?

Hensikten med denne henvendelsen er å få klarhet i hvordan, og i hvilken utstrekning, retningslinjen etterleves rundt om i landet, og hvilket tilbud barselkvinnene skrives ut til når de forlater sykehuset. Dersom retningslinjen ikke blir fulgt i et vesentlig antall av kommunene, vil vi se nærmere på hvordan Ammehjelpen kan arbeide for at flere barselkvinner møter en jordmor i hjemmet, og får hjelp med blant annet ammingen.

I henhold til forvaltningsloven forventer vi svar på spørsmålene innen fire uker etter mottakelse. Svar kan sendes elektronisk til: ammehjelpen@ammehjelpen.no, eller pr post til: Ammehjelpen, Postboks 19, 2832 Biri.

Tusen takk for hjelpen!

Med vennlig hilsen



Anne Sigstad
Daglig leder, Ammehjelpen

tlf 99 26 97 26
anne.sigstad@ammehjelpen.no
www.ammehjelpen.no

